

Bài 14
GIAO THÔNG VẬN TẢI

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS :

– Biết nước ta có nhiều loại hình và phương tiện giao thông. Loại hình vận tải đường ô tô có vai trò quan trọng nhất trong việc chuyên chở hàng hoá và hành khách.

- Nêu được một vài đặc điểm phân bố mạng lưới giao thông của nước ta.
- Xác định được trên Bản đồ Giao thông Việt Nam một số tuyến đường giao thông, các sân bay quốc tế và cảng biển lớn.
- Có ý thức bảo vệ các đường giao thông và chấp hành luật giao thông khi đi đường.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Bản đồ Giao thông Việt Nam.
- Một số tranh ảnh về loại hình và phương tiện giao thông.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

1. Các loại hình giao thông vận tải

*** Hoạt động 1** (*làm việc cá nhân hoặc theo cặp*)

Bước 1 : HS trả lời câu hỏi ở mục 1 trong SGK.

Bước 2 : HS trình bày kết quả, GV giúp HS hoàn thiện câu trả lời.

Kết luận :

- Nước ta có đủ các loại hình giao thông vận tải : đường ô tô, đường sắt, đường sông, đường biển, đường hàng không.

- Đường ô tô có vai trò quan trọng nhất trong việc chuyên chở hàng hoá và hành khách.

- GV có thể cho HS kể tên các phương tiện giao thông thường được sử dụng :

+ Đường ô tô : phương tiện là các loại ô tô, xe máy,...

+ Đường sắt : tàu hoả.

+ Đường sông : tàu thuỷ, ca nô, tàu cánh ngầm, thuyền, bè.

+ Đường biển : tàu biển.

+ Đường hàng không : máy bay.

- GV có thể hỏi : Vì sao loại hình vận tải đường ô tô có vai trò quan trọng nhất ? (đối với HS giỏi).

(Vì ô tô có thể đi lại trên nhiều dạng địa hình, len lỏi vào các ngõ nhỏ, nhận và giao hàng ở nhiều địa điểm khác nhau, đi trên các loại đường có chất lượng khác nhau, khối lượng hàng hoá vận chuyển bằng đường ô tô lớn nhất trong các loại hình vận tải (năm 2003 : 175 856 nghìn tấn) ; còn phương tiện giao thông đường thuỷ chỉ đi được ở những đoạn sông nhất định, tàu hoả chỉ đi được trên những đường đã có đường ray).

– GV giải thích thêm : Tuy nước ta có nhiều loại hình và phương tiện giao thông nhưng chất lượng còn chưa cao, ý thức tham gia giao thông của một số người chưa tốt (phóng nhanh, vượt ẩu,...) nên hay xảy ra tai nạn. Chúng ta còn phải phấn đấu nhiều để chất lượng đường và phương tiện giao thông ngày càng tốt hơn. Đồng thời, mỗi người phải có ý thức bảo vệ các tuyến giao thông và chấp hành luật lệ giao thông để hạn chế tai nạn.

2. Phân bố một số loại hình giao thông

*** Hoạt động 2 (làm việc cá nhân)**

Bước 1 : HS làm bài tập ở mục 2 trong SGK.

GV gợi ý : Khi nhận xét sự phân bố, các em chú ý quan sát xem mạng lưới giao thông của nước ta phân bố toả khắp đất nước hay tập trung ở một số nơi. Các tuyến đường chính chạy theo chiều Bắc – Nam hay theo chiều Đông – Tây ?

Bước 2 : HS trình bày kết quả, chỉ trên bản đồ vị trí đường sắt Bắc – Nam, quốc lộ 1A, các sân bay, cảng biển.

Kết luận :

- Nước ta có mạng lưới giao thông toả đi khắp đất nước.
- Các tuyến giao thông chính chạy theo chiều Bắc – Nam vì lãnh thổ dài theo chiều Bắc – Nam.
- Quốc lộ 1A, đường sắt Bắc – Nam là tuyến đường ô tô và đường sắt dài nhất, chạy dọc theo chiều dài đất nước.
- Các sân bay quốc tế là : Nội Bài (Hà Nội), Tân Sơn Nhất (TP. Hồ Chí Minh), Đà Nẵng.

– Những thành phố có cảng biển lớn : Hải Phòng, Đà Nẵng, TP. Hồ Chí Minh.

– GV có thể hỏi thêm : Hiện nay nước ta đang xây dựng tuyến đường nào để phát triển kinh tế – xã hội ở vùng núi phía tây của đất nước ? (Đường Hồ Chí Minh).

– GV cho HS biết thêm : Đó là con đường huyền thoại, đã đi vào lịch sử trong cuộc kháng chiến chống Mĩ, nay đã và đang góp phần phát triển kinh tế – xã hội của nhiều tỉnh miền núi.